

ÁCS LAJOS

1922. szeptember 22. Budapest – 1968. szeptember 18. Budapest

MTI/MTVA Fotóarchívum/Mező Sándor

FŐBB TISZTSÉGEI

Az MDP KV Párt és Tömegszervezetek Osztálya helyettes vezetője	1950. április–1950. december
Az MDP Somogy Megyei Bizottsága első titkára	1950. december–1951. szeptember
Az MDP KV póttagja	1951. március 1.–1953. február 26.
Az MDP KV Párt és Tömegszervezetek Osztálya helyettes vezetője	1951. szeptember–1953. február 26.
Az MDP KV tagja	1953. február 26.–1956. október 31.
Az MDP KV Párt és Tömegszervezetek Osztálya vezetője	1953. február 26.–1953. június 28.
Az MDP PB tagja	1953. február 26.–1956. október 24.
Az MDP KV titkára	1953. június 28.–1956. október 24.

PÁLYÁJA

Bányászcsaládban született, apját Feldmann Lajosnak, anyját Zsila Józsnának hívták. Eredeti családnevét már ő változtatta meg Ácsra.

Középiskolai tanulmányai után beiratkozott a József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Közgazdaságtudományi Karára. Az egyetem mellett 1941–1942-ben kiegészítő tisztviselőként a két világháború közötti magyar mezőgazdaság meghatározó vállalatánál, a Futuránál (Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi Rt.), 1943–1944-ben a pilisszentiváni bányában dolgozott. 1943-ban belépett a Segédmunkások és Magánalkalmazottak Szakszervezetébe. Munkásmozgalmi tevékenysége miatt még ebben az évben abbahagyta egyetemi tanulmányait.

1945-ben felvették az Magyar Kommunista Pártba, augusztustól a párt Buda környéki járási titkáráként dolgozott. 1947-ben hat hónapos pártiskolát végzett. 1948. szeptemberben a Szociáldemokrata Pártnak az MKP-ba olvasztásával létrejött Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetősége Központi Szervezési és Instruktör Osztályán lett alosztályvezető, 1950. áprilisban addigi osztálya és a Tömegszervezési Osztály összevonásával létrehozott Párt- és Tömegszervezetek Osztályán osztályvezető-helyettes. Az év decemberében az MDP Somogy Megyei Bizottsága élére állították, az MDP II. kongresszusán (1951. február 25–március 1.) póttagként bekerült a KV-ba. Szeptembertől ismét a KV Párt- és Tömegszervezetek Osztály helyettes vezetője volt, majd elvégezte a moszkvai pártakadémiát. 1953. februárban a KV és a Politikai Bizottság

rendes tagjává választották, és átvette a Párt- és Tömegszervezetek Osztály vezetését. Az 1953. májusi parlamenti választásokon országgyűlési képviselő lett.

A KV 1953. június 27–28-i ülésén osztályvezetőből KV-titkárrá lépett elő. Ő felügyelte a KV Párt- és Tömegszervezetek Osztályát (1953. június–1955. november), Pártgazdasági Osztályát (1953. július–1956. október), Adminisztratív Osztályát (1954. október–1955. november), Agitációs és Propaganda Osztályát (1955. április–1956. október), a Munkásmozgalmi Intézetet, a Baranya, a Békés, a Bács-Kiskun, a Pest és a Somogy megyei pártapparátust (1955. november–1956. július), valamint a *Szabad Nép* szerkesztőségét (1955. november–1956. október). A Rákosi által magasra emelt fiatal nemzedék, az úgynevezett harmincasok prominenseként az első titkár és Nagy Imre konfliktusában következetesen az előbbi mellé állt. A magyar párt- és kormányküldöttség 1956. október 14–23-a közötti jugoszláviai látogatása idején a távollévő Gerő Ernő első titkárt helyettesítette Budapesten. Október 23-án a hazatérő delegációnak ő tartott beszámolót a politikai helyzetről. A forradalom kirobbanása miatt aznap este összehívott KV-ülésen kimaradt a vezető testületekből. Október 30-án a lengyel követségre menekült, s a november 4-i szovjet intervenció ellenére egészen november 30-áig ottmaradt.

A Kádár-féle vezetés döntése értelmében a politikai életbe nem térhetett vissza, 1957. májusban parlamenti mandátumától is megfosztották, ugyanakkor támogatták abban, hogy középvezetőként eredeti szakmájában helyezkedjen el. 1957-től a Magyar Nemzeti Bank ügyvezető igazgatója, 1958 őszétől osztályvezetője volt. Arról, hogy befejezte-e az egyetemet – és mikor –, nem rendelkezünk információval, ám 1961-ben megkapta a közgazdaság-tudományok kandidátusa tudományos fokozatot, két év múlva pedig főosztályvezető-helyettesé léptették elő. 1965–1966-ban Ford-ösztöndíjjal egy évet az Egyesült Államokban töltött. 1968. júliustól a Pénzügyminisztérium főosztályvezető-helyettesként nemzetközi pénzügyekkel és pénzügyelmélettel foglalkozott. Öngyilkos lett.

FŐ MŰVEI

A szocialista hitel elméletének néhány időszerű kérdése. Magyar Nemzeti Bank, Budapest, 1960.

A szocialista hitelmélet néhány kérdése. Közgazdasági és Jogi Kiadó, Budapest, 1961.

A szocialista pénz ma és holnap. Pénzügyelméleti problémák a szocializmusban. Magyar Nemzeti Bank, Budapest, 1963.

Gazdasági növekedés és nemzetközi fizetési rendszer. A nemzetközi pénzügyek egyes elméleti kérdései. Kossuth Kiadó, Budapest, 1966.

A szocialista pénz elmélete. Közgazdasági és Jogi Kiadó, Budapest, 1966.

IRODALOM

Segédkönyv a Politikai Bizottság tanulmányozásához. Szerkesztette Nyírő András. Interart Stúdió, Budapest, 1989. 261.